

Divattervezés és környezetvédelem

Barna Judit

A budapesti Modell Divatiskola szervezésében négy ország diákjai mutatták be környezettudatos gondolkodással tervezett ruháikat. Az eseményt a Comenius programba illeszkedő két éves SEE:Fashion európai uniós projekt részeként rendezték meg a patinás Petőfi Irodalmi Múzeumban. E nemzetközi projekt célja olyan környezettudatos divattervezők nevelése az iskolákban, akik majd a divat diktálása mellett a fenntartható fejlődést, a termelőkkel szembeni etikus magatartást és a környezetvédelmet is szem előtt tartják kollekcióik megtervezésénél.

A fogyasztás új fogalmai

A környezetbarát fogyasztás és az etikus vásárlás felkapott téma lett, de még mindig autóval járunk dolgozni és a szemetes kukába dobjuk ki az üvegeket és a konzerves dobozokat. Azonban a világgazdaság tendenciáinak változásával, a fogyasztási morál átgondolásával, és adózási kedvezmények bevezetésével az újrahasznosítás előbb-utóbb kötelezővé fog válni. A tendencia átmegy az építészetbe, minden termék-tervezésbe, az utazásba és az élelmiszerek termelésébe is.

A *fair trade*, a *környezetvédelem*, vagy a *recycling* nem új fogalmak a fejlett országokban, ám a luxuscikkek, vagy akár csak a művészi igényű design esetében nem sok ember társítja az említett kifejezéseket a termékeket bemutató magazinok csillogó világához. A legtöbb ember számára a jólét még mindig a pazarlás szinonimája. Az önző „...mert megtehetem!” hozzáállás gyakori a jómódú emberek között, és még gyakoribb vágy a kevésbé tehetősek számára. A legnagyobb gond ráadásul nem is a kevés gazdag ember pazarlása, hanem annak káros és beláthatatlan következményekkel járó üzenete az őket „követni” kívánó tömegeknek. A tömegtermelés ugyanis széles rétegek számára biztosítja a divatos ruhákat is, ám arról már nem sokan beszélnek, hogy milyen áron. A gyárak környezetszennyező működése, a harmadik világ munká-

sainak éhbére, a lassan lebomló, sokszor akár mérgező hulladék és káros melléktermékek, ill. a természeti erőforrások korlátlan pazarlása a mai világ égető gondjai. Ezek a problémák közvetve vagy közvetlenül minden területet érintenek, a divattervezés sem kivétel. A világ vezető divatdiktátorai és népszerű márkák divattervezői felelősségéről beszélni nem túlzás. Üdvözlendő, hogy sokan fölismerték ezt a tényt a híres divatcégek közül is, persze ennek marketinges okai is vannak: egyre többen törekednek környezettudatos életmód kialakítására, az ő igényeiket pedig környezettudatos termékekkel lehet kielégíteni. A divat, az egyik legnagyobb anyagfelhasználó, jó úton halad az alapvető átalakulásban, mert a tanuló fiatalok nevelése lett az egyik fő cél.

Az SEE:Fashion óvja a természetet

Ebbe a tudatos gondolkodásba kapcsolódik be a kétéves SEE:Fashion projekt. Az SEE szó mozaikszó, három szó kezdőbetűjét tartalmazza: *Sustainable* (fenntartható), *Ethical* (etikus) és *Ecological* (ökológiai) – ezek a projekt fő témái. Az SEE:Fashion projekt a divatot olyan módon vizsgálja, hogy annak az emberekre és a környezetre gyakorolt hatását helyezi előtérbe. SEE:Fashion felfogásában a divat tiszteli és óvja a természetet, a bolygót és az embereket.

A diákok a projekt során elsősorban az etikus divat, az öko-divat és a fenntartható divat témákban mélyednek el. A folyamat során a diákok felfedezik, milyen lehetőségeket rejt az etikus és ökodivat, és véleményt alakítanak ki róla. Keresik annak lehetőségét, hogyan lehet egyensúlyt kialakítani a között, hogy egyszerű ruhákat kívánunk viselni, de mindeközben meg is tudjuk óvni a környező világot.

Négy ország divatbemutatója

Négy ország ruhatervezésre szakosodott középiskolájának részvételével zajlik a projekt. Magyarország,

Anglia, Franciaország és Németország egy-egy iskolájának tantervébe épülnek be a feladatok; a munka egyaránt folyik a tanórák keretében és az órákon kívüli workshopokon is. Az első közös megmutatkozásnak a

tanév végi budapesti divatbemutatón lehetett tanúja a közönség a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Az eseményről a Duna Televízió felvételt is készített, amelyet a Divathét című műsorban mutattak be.

Minden kedden „Divathét”

A televíziós csatornákon alig találunk divattal foglalkozó műsort. A Duna TV az egyetlen, amely heti rendszerességgel állandó napon, késő esti időpontban jelentkezik az ötven perces „Divathét”. A műsor bemutatja a divat és a design világának újdonságait, elsősorban hazai és külföldi divatbemutatók, kiállítások, apropóján, valamint designerekkel, stylistokkal készített rövid interjúk segítségével. A néhány perces összefoglalók foglalkoznak ismert sztárokkal és közéleti szereplőkkel, tudósít a hozzájuk kapcsolódó eseményekről a kereskedelmi televízióktól eltérő módon. A „Divathét” úgy szórakoztat, hogy érdekesen tájékoztatja a nézőket, miközben értékesen informál, szinte észrevétlenül bővíti az érdeklődők divatismereteit, szélesíti a közönség látókörét, megismertet a régi hagyományokkal és az új szokásokkal egyaránt. A műsor gyártója és szerkesztője megmutatja, hogy a divat hogyan épül be mindennapjainkba és az öltözködés- és viseletkultúra, valamint a tárgyi kultú-

ránk hogyan alkot szerves egységet, miképpen élünk együtt a divattal a mindennapokban. Felvételt készít a nagy nemzetközi divatházak haute couture divatbemutatóiról, a párizsi pret a porter és fashion week látványos ruha felvonulásairól, a hazai vezető divattervezők kollekcióiról, ékszerkiállításról és fodrász rendezvényről. A tavaszi/nyári és őszi/téli szezonok modell újdonságain túl bemutatja, hogy az építészettől a lakberendezésig, a bútortervezéstől a szórakozáshoz szükséges használati tárgyakig minden, ami bennünket körülvesz, egyfajta designt, stílust jelenít meg, akár csak saját külső megjelenésünk, amely összefüggésben áll az általunk kialakított életmóddal is.

A „Divathét” a divattervező fiatalok Comenius versenyéről is készített műsort, amely a Duna TV honlapján megnézhető.

B.J.